

**GASTROENTERİT TANILI PROTOKOLLERİN HEKİM VE HASTA
ÖZELLİKLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ:
TÜRKİYE 2013-2018**

Fatma İşli, Hande Konřuk Ünlü, Mesil Aksoy, Esmâ Kadı, Bahar Güçiz Dođan

Amaç

- Akut Gastroenterit (AGE), toplumda sık görülmesi ve bazı durumlarda ölümcül seyretmesi sebebiyle önemli bir halk sağlığı sorunudur.
- AGE tanılı reçetelemelerin sık yapıldığı bilinmekte ancak antibiyotiklerin reçetelenmesinde hekim ve hastanın özelliklerine göre farklılıkların olup olmadığı konusundaki mevcut bilgiler de yetersizdir.
- Bu çalışma ile;
 - AGE tedavisinde antibiyotik reçetelemesine dikkat çekmek,
 - Antibiyotik reçetelemesinin hekimlerin ve hastaların bazı özelliklerine göre dağılımının ortaya konulması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem

- 2013-2018 yılları arasında Türkiye'nin tüm illerinde aile hekimlerince AGE tanısıyla elektronik ortamda oluşturulan ve "Reçete Bilgi Sistemi"ne aktarılan protokoller incelenmiştir.
- AGE tanılı protokollere reçete oluşturma ve reçetelerde antibiyotik bulunma durumunun hekim ve hastaya ait bazı özelliklere göre dağılımı ayrıntılı değerlendirilmiştir.

Türkiye Genelinde Yıllara Göre Reçeteleme Değişkenlerinin Dağılımı

Yıl	Protokol	Reçete	Kalem	Kutu	Maliyet	Antb. Reçete	Antb. Kalem	Antb. Kutu	Antb. Maliyet	Reçete % ¹	Antb. Reçete % ²	Antb. Kalem % ³	Antb. Kutu % ⁴	Antb. Maliyet % ⁵
2013	2.220.713	1.710.737	5.445.295	6.590.470	68.761.585	1.070.092	1.338.659	1.575.095	15.979.961	77,0	62,6	24,6	23,9	23,2
2014	2.351.525	2.031.863	6.345.597	7.776.525	84.085.901	1.227.115	1.515.083	1.754.022	17.443.028	86,4	60,4	23,9	22,6	20,7
2015	2.238.055	1.981.736	6.213.612	7.789.816	88.423.565	1.160.899	1.418.504	1.636.009	16.257.518	88,5	58,6	22,8	21,0	18,4
2016	2.340.671	2.083.408	6.429.854	8.152.304	95.407.365	1.113.350	1.335.749	1.542.547	15.304.300	89,0	53,4	20,8	18,9	16,0
2017	2.152.601	1.851.831	5.369.573	7.244.322	90.956.707	857.240	988.266	1.117.381	9.892.611	86,0	46,3	18,4	15,4	10,9
2018	2.398.633	2.068.338	5.981.530	8.386.151	112.923.899	916.708	1.047.695	1.181.530	10.187.097	86,2	44,3	17,5	14,1	9,0
Toplam	13.702.198	11.727.913	35.785.461	45.939.588	540.559.022	6.345.404	7.643.956	8.806.584	85.064.515	85,6	54,1	21,4	19,2	15,7

1 Reçete Yüzdesi: (Toplam Reçete Sayısı / Toplam Protokol Sayısı) x100

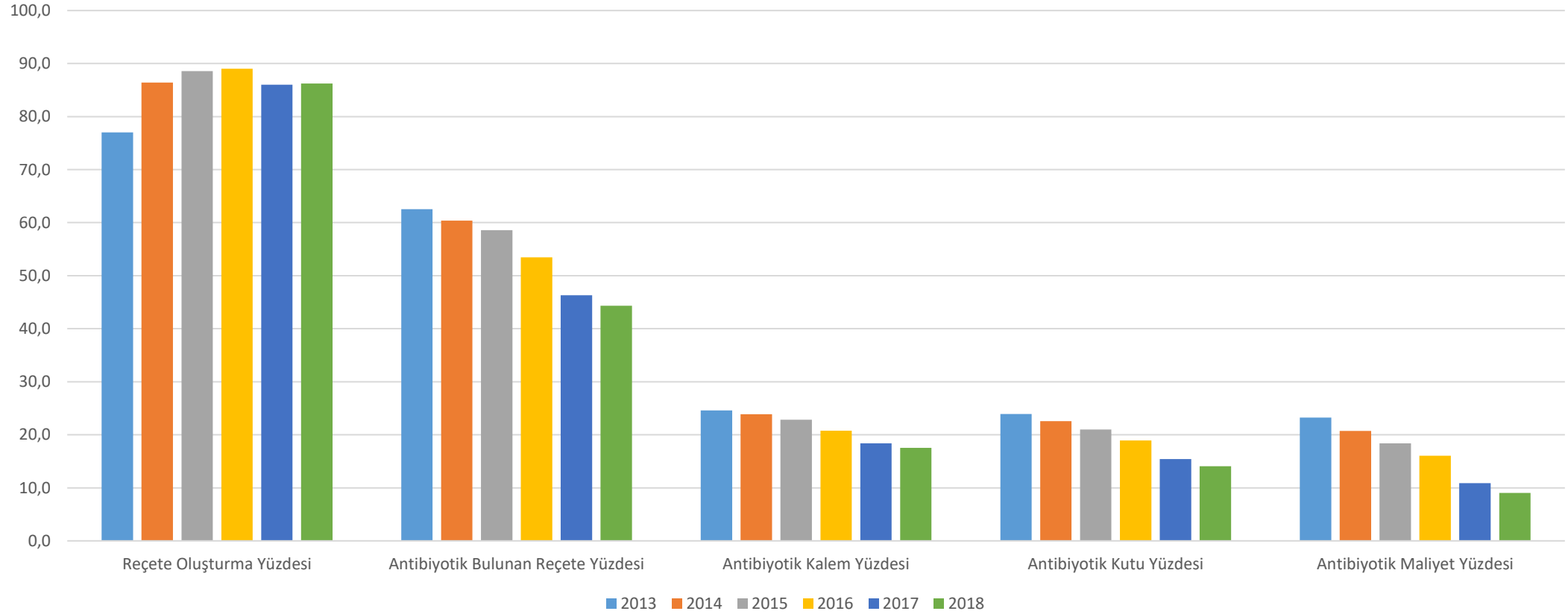
2 Antibiyotik Reçete Yüzdesi: (Antibiyotik Reçete Sayısı/ Toplam Reçete Sayısı) x100

3 Antibiyotik Kalem Yüzdesi: (Antibiyotik Kalem Sayısı/ Toplam Kalem Sayısı) x100

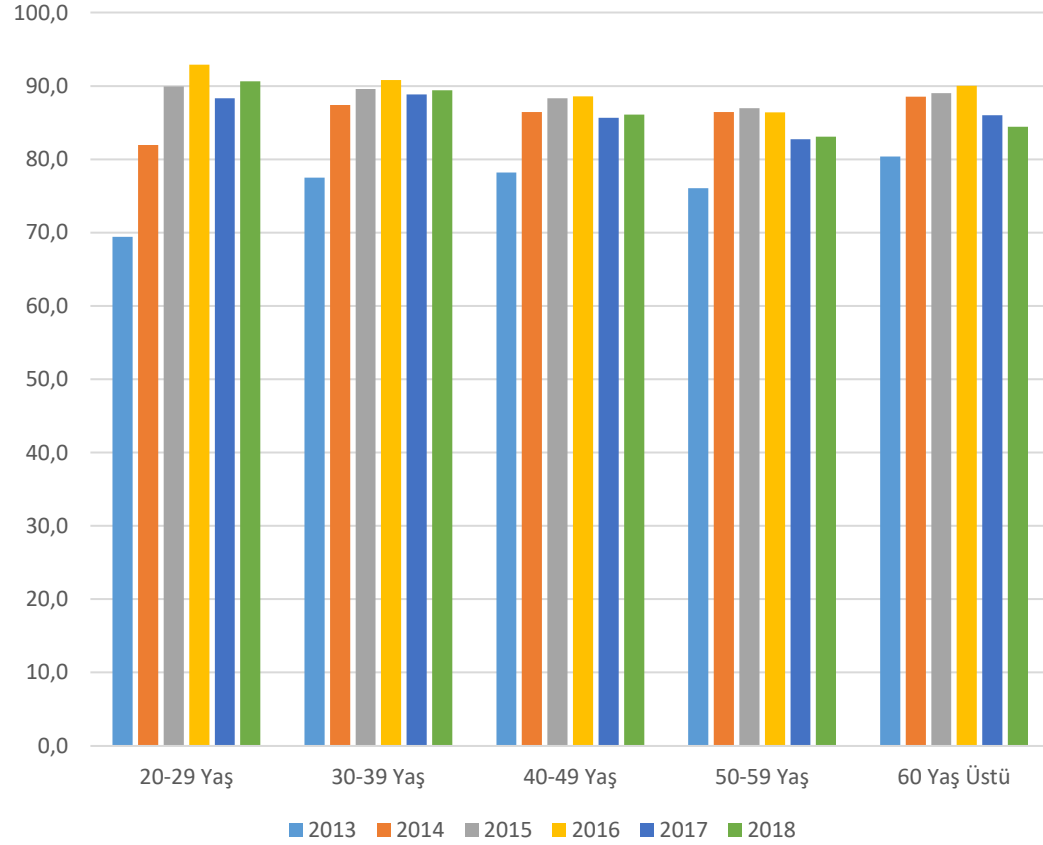
4 Antibiyotik Kutu Yüzdesi: (Antibiyotik Kutu Sayısı/ Toplam Kutu Sayısı) x100

5 Antibiyotik Maliyet Yüzdesi: (Antibiyotik Maliyet/ Toplam Maliyet) x100

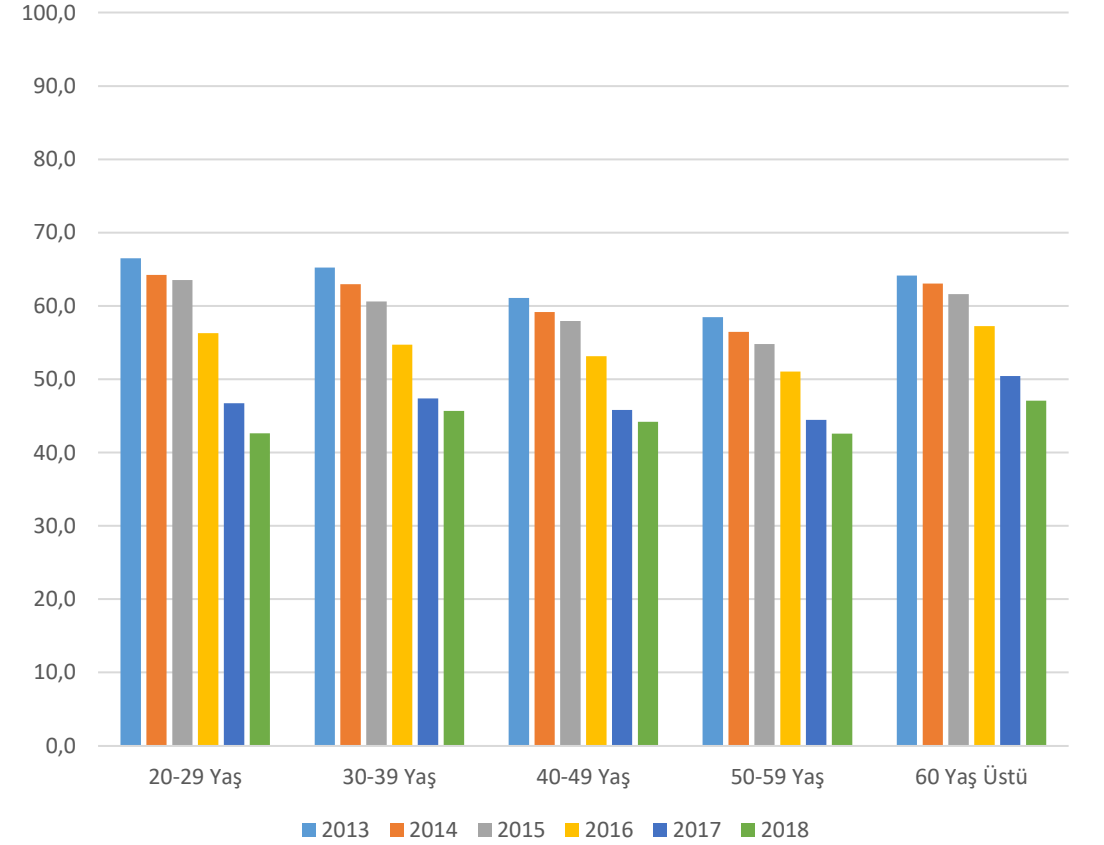
Reçeteleme Değişkenlerinin Yıllara Göre Değişimi

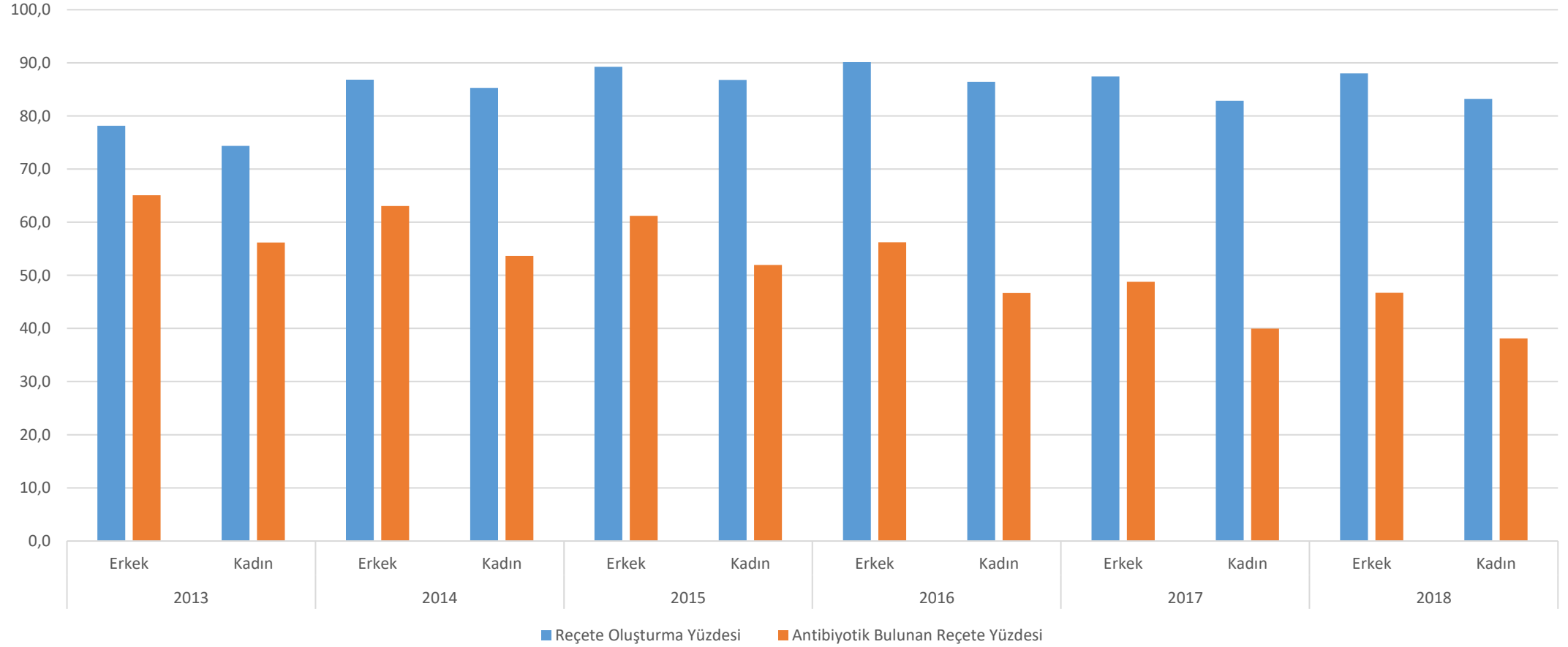
Reçete Oluşturma Yüzdesinin Hekim Yaş Gruplarına Göre Değişimi

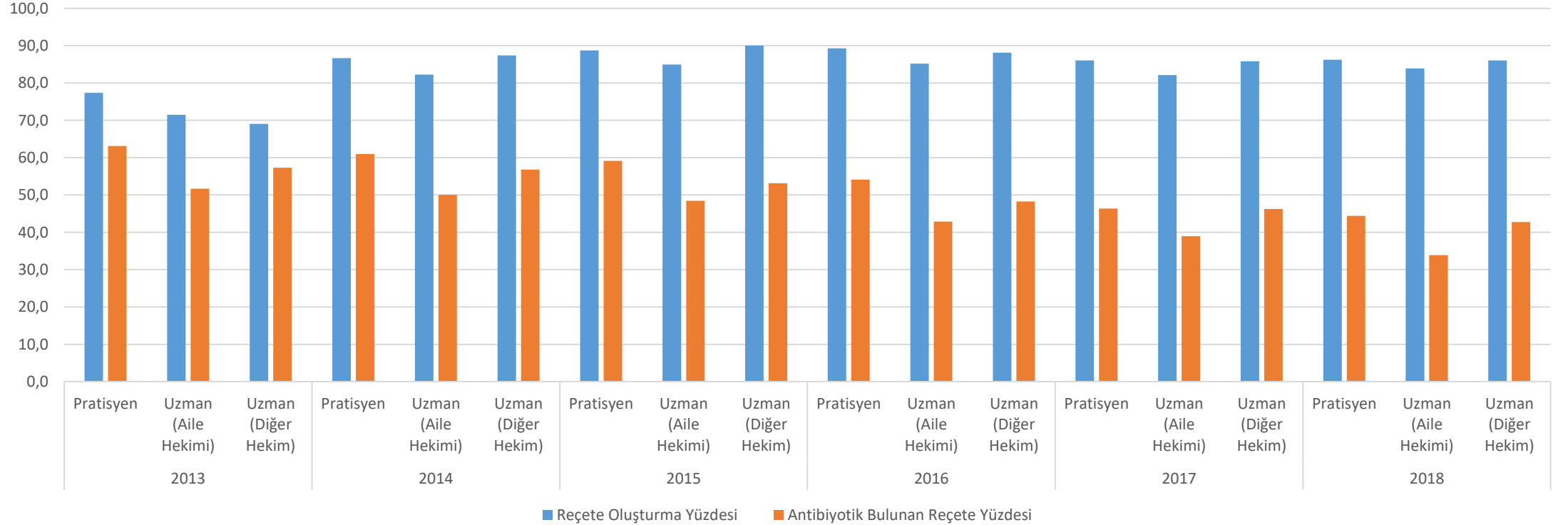
Antibiyotik Bulunan Reçete Yüzdesinin Hekim Yaş Gruplarına Göre Değişimi

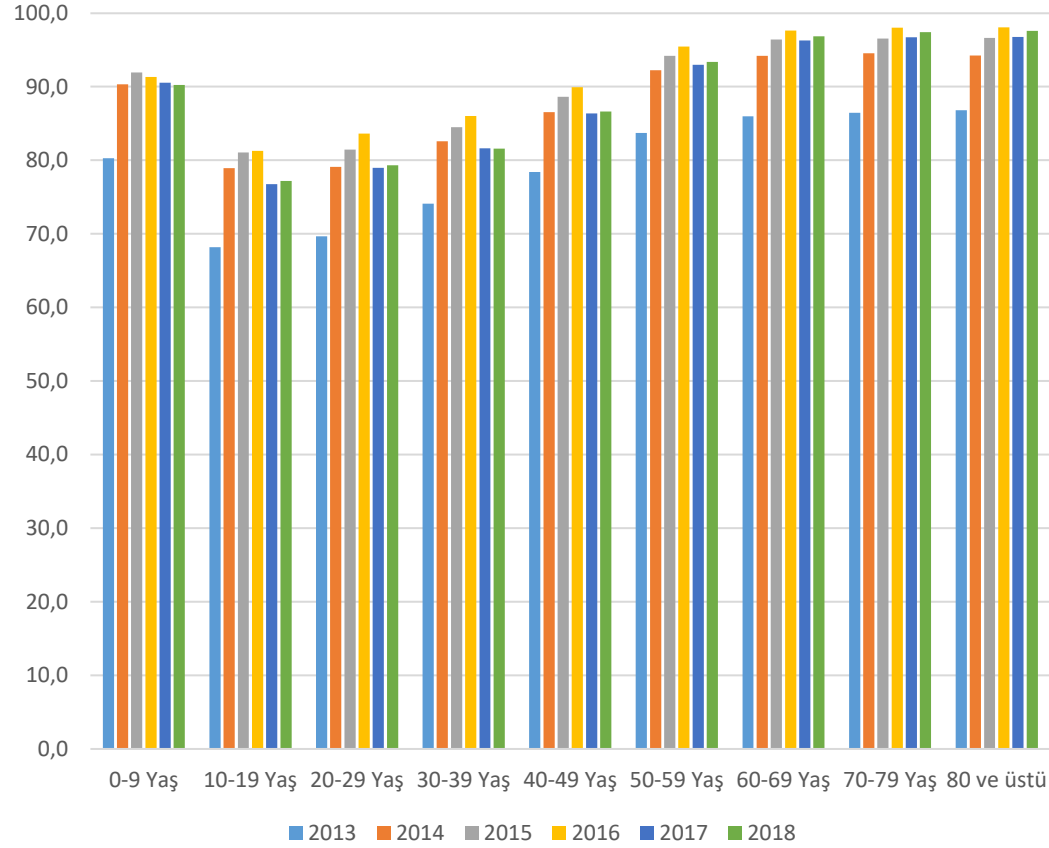
Hekim Cinsiyetine Göre Reçeteleme Değişkenlerinin Yıllara Göre Değişimi

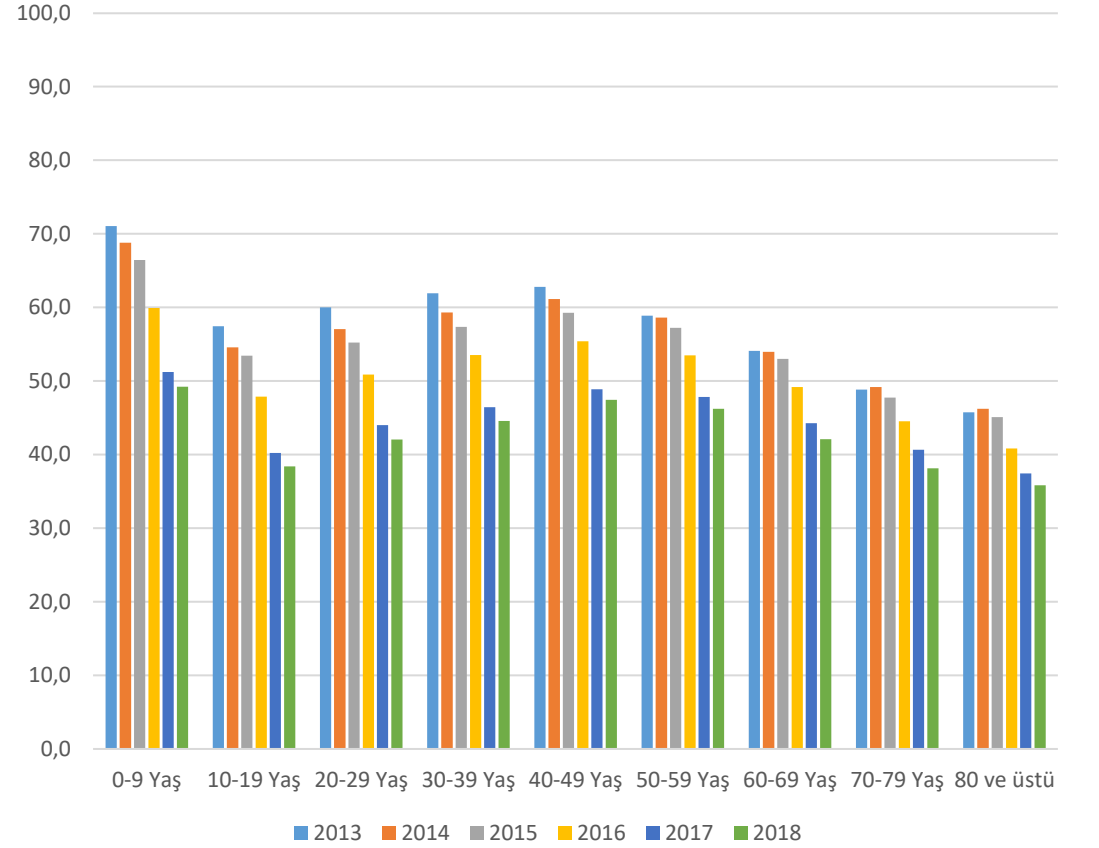
Hekim Uzmanlığına Göre Reçeteleme Değişkenlerinin Yıllara Göre Değişimi

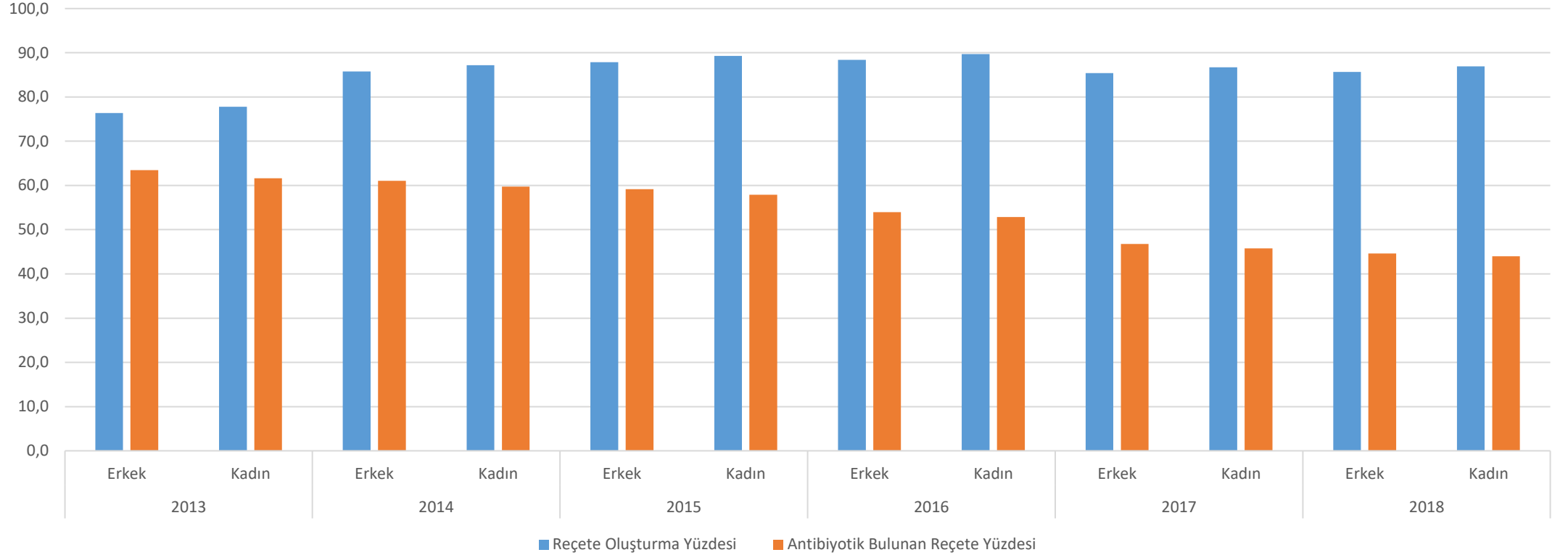
Reçete Oluşturma Yüzdesinin Hasta Yaş Gruplarına Göre Değişimi

Antibiyotik Bulunan Reçete Yüzdesinin Hasta Yaş Gruplarına Göre Değişimi

Hasta Cinsiyetine Göre Reçeteleme Değişkenlerinin Yıllara Göre Değişimi

Sonuç

- İlaç kullanımıyla ilgili güncel durumun ortaya konulması,
 - alınacak önlemlerin ve düzeltici faaliyetlerin belirlenmesinde,
 - Öncelikli alanlara yönelik planlamaların yapılmasında aracılık edebilir.
- Faaliyetlerin hayata geçirilmesinde hekimin ve hastanın özelliklerinin göz önünde bulundurulması, uygulamaların başarısını artıracaktır.
- AGE yönetiminde antibiyotik reetelemesi üzerine yapılan analizler, akılcı ilaç kullanımına ve antibiyotik direncini önlemeye katkı sunacaktır.

TEŐEKKÜRLER